

Sanal Müzeler

Müzelerin toplumla bütünleşme süreci;

İlk olarak Fransız Devrimi ile gerçekleşmiştir.

1960'lı yıllardaki değişimler ile müze-toplum ilişkisi ortaya çıkmış,

Bilgi toplumu ile süreç hızlanmıştır.

Toplumla bütnleŒme süreci müzelerin;

mimari yaklaŒımlarında,
vizyon ve misyonlarında,
insan kaynağı kullanımlarında,
yaptıkları etkinliklerde,
deđiŒimler yaŒamasını sađlamıŒtır.

ICOM'un müze tanımı;

Müze, toplumun ve gelişiminin hizmetinde olan, halka açık, insana ve yaşadığı çevreye dair tanıklık eden malzemelerin üzerinde araştırma yapan, bu malzemeleri toplayan, koruyan, bilgiyi paylaşan ve sonunda inceleme, eğitim ve zevk alma doğrultusunda sergileyen, kar düşüncesinden bağımsız, sürekliliği olan bir kurumdur.

Bilgi toplumu sürecinde müzeler artık;

Depo özelliklerinden sıyrılmışlar,

Bilgi üreten kurumlara dönüşmüşler,

Ürettiği bilgiyi topluma iletmeyi amaç edinmişler,

Durağan kurum olma özelliğinden yaşayan kurum özelliğine evrimleşmişlerdir.

Bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve toplum içerisinde yaygınlık kazanmasıyla müzeler de, bu teknolojileri kullanmaya başlamışlardır. 1990'lı yıllarda internetin yayılması ile de sanal müze kavramı ortaya çıkmıştır.

Sanal müze;

Değişik medya imkânlarından faydalanılarak hazırlanmış sayısal nesnelere ve bunlara ait bilgileri barındıran, ziyaretçi ile iletişimin kesintisiz olması ve muhtelif erişim şekillerini karşılamak için alışıldık iletişim metotlarının ötesine geçen, dünya çapında erişimini olanaklı kılmak amacıyla fiziksel manada bir mekana ihtiyaç duymayan müzedir.

Sanal müze türleri

Broşür sanal müzeler

İçeriksel sanal müzeler

Eğitsel sanal müzeler

Sanal müzeler

Sanal müze tartışmaları

Tanımlama açısından

Müze deneyimi açısından

Müze nesnesi açısından

Sanal müze ölçütleri açısından

Tanımlama açısından müze;

Koleksiyonunu sayısallaştırarak
küresel erişime açması,

Ziyaretçisine sanal dolaşım imkanı sağlaması,

Uygulamaya özgü bazı hizmetler sunabilmesi

Müze deneyimi açısından;

Sanal müzeler,

Deneyim açısından geleneksel müzelere alternatif değildir.

Bu tür müzelerin kendilerine özgü deneyimleri vardır.

Geleneksel müze deneyimini destekleyen unsur olarak kullanılır.

Müze nesnesi açısından;

Sanal müzeler,

Nesnelerin auralarına yeni anlamlar ekler,

Nesnelerin sahip olduğu bilgi ile bütünlük kurulmasını sağlar,

Benzer nesnelerin bir bütünlük içinde görülmesini sağlar.

Sanal müze ölçütleri açısından

Sistemik kullanılabilirlik değerlendirme

Formal değerlendirme

Informal değerlendirme

Sistemik kullanılabilirlik deęerlendirmesi

Bu sistem, sanal müzelerin bilgi yapılarının değerlendirilmesi yanında, bilginin sunulma biçimlerini ve sitenin yorumlanmasını sağlamıştır. Ayrıca öğrenebilirlik ve verimlilik gibi etmenlerinin de değerlendirmeye alınmasını önermektedir.

Formal değerlendirme

Kurumsal bilgilerin değerlendirilmesi

Koleksiyon sunumunun değerlendirilmesi

Sanal dolaşım özelliklerinin değerlendirilmesi

Kurumsal bilgilerin değerlendirilmesi

Kurumsal vizyon-misyon

Koleksiyon politikası

Hedef kitleye göre oluşturulmuş uygulamalar

Genel iletişim bilgileri

Plan ya da harita

Arama

Koleksiyon sunumunun değerlendirilmesi

Koleksiyonun sunumu (liste, bilgi bankası)

Ana sayfadan koleksiyon sayfasına bağlantının niteliği

Diğer koleksiyonlara bağlantının olup olmamasının sınanması

Farklı kullanıcı deneyimlerine göre arama ve sunum seçenekleri

Sanal dolaşım özelliklerinin değerlendirilmesi

Haritalandırma

Sanal dolaşımın müze kat planları ile birlikte verilmesi

Bilgi verilmesi

Çoklu ortamlar ile hem dolaşım hem de bilgilendirmenin yapılması

Informal değerlendirme

Öğrenebilirlik

Etkili ulaşabilme

Sunumun tutarlılığı

Sanal müze;

Dünya çapında erişim sağlar,

Ziyaretçiler ile kesintisiz iletişimi sağlar,

Doğru tasarlandıklarında uzaktan eğitim ve hayat boyu eğitim amacıyla kullanabilirler,

Sayısal ayrımın kapanmasına katkıda bulunurlar,

Doğru ve güvenilir bilgi kaynaklarıdır.

Sonuç

Bir müze internet uygulamasının **sanal müze** olarak tanımlanması için üç göstergenin uygulamada olması gerekir:

1. Koleksiyonlarını sayısallaştıırarak erişime amalıdır.
2. Öğretici niteliği ön planda sanal dolaşım imkanı vermelidir.
3. Sanal müzeye özgü kimi uygulamaları hayata geçirmelidir.

Sanal müze;

Fiziksel olarak bir bütünlük içinde bulunmayan ancak benzer özellikler taşıyan sayısallaştırılmış koleksiyonu, yapay bir ortamda erişime sunarken ziyaretçisine gerçek müze deneyiminde olan sınırları yıkmasına olanak veren uygulamadır.

TEŐEKKÜRLER

Arő. Gör. Cihan ÇOLAK

YTU Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzecilik Yüksek Lisans
Programı

cihancolak@gmail.com

estranged@gnrturkey.com